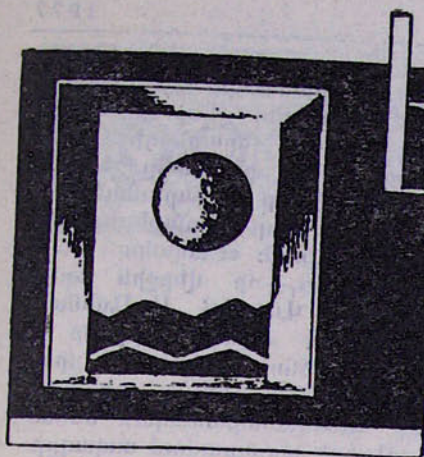

ԷԿՈՒՄԵՆԻԿ

ԿՅԱՆՔ

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹՅՈՒՆ ԵՂԽ-Ի ԵՎ ԱՐԵՎԵԼՅԱՆ
ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԵՐԿՐՆԵՐԻ ԱՆԴԱՄ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐԻ
ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՄԻՋԵՎ

Սույն թվականի մարտի 29—31 օրերին Բուրապետում տեղի ունեցավ ոչ պաշտոնական մի խորհրդակցություն՝ Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի ղեկավարների և Սովետական Միության ու Արևելյան Եվրոպայի սոցիալիստական երկրների ԵՂԽ-ի անդամ եկեղեցիների ներկայացուցիչների միջև:

Խորհրդակցությունը կազմակերպել էր Եկեղեցիների համաշխարհային խորհուրդը՝ իրականացնելու համար 1975 թվականին Նայրոբիում գումարված ԵՂԽ-ի 5-րդ համաժողովի որոշումներից մեկը, այն է՝ սերտ հարաբերություններ հաստատել Սովետական Միության, ինչպես նաև Արևելյան Եվրոպայի սոցիալիստական երկրների եկեղեցական գործիչների և համայնքների հետ:

Ժողովը տեղի ունեցավ Բուրապետի «Գրանդ հոթել» հյուրանոցում: ԵՂԽ-ի կողմից ժողովին մասնակցեցին կենտրոնական կոմիտեի նախագահ արքեպիսկոպոս դոկտ. Էդուարդ Սթոլը, գլխավոր քարտուղար դոկտ. Ֆիլիպ Փոթըրը և պատգամավոր քարտուղար դոկտ. Կոնրադ Ռայգերը: Սույն խորհրդակցությանը մասնակցում էին Բուլղարիայի, Չեխոսլովակիայի, ԳԴՀ-ի, Հունգարիայի, Լեհաստանի, Սովետական Միության և Հարավսլավիայի մոտ 30 անդամ

եկեղեցիների ներկայացուցիչներ՝ ընդամենը 50 հոգի:

Ժողովից բացակայում էին Ռումինիայի եկեղեցիների ներկայացուցիչները, որովհետև այդ օրերին վախճանվել էր ռումին օրթոդոքս եկեղեցու Պատրիարք Ժուստինիանը:

Հայաստանյայց առաքելական եկեղեցու կողմից ժողովին մասնակցում էր Մայր Աթոռի դիվանապետ և Միջեկեղեցական հարաբերությունների բաժնի վարիչ տ. Արսեն եպս. Բերբերյանը:

Ժողովի բացումը կատարեց ԵՂԽ-ի գլխավոր քարտուղար դոկտ. Ֆիլիպ Փոթըրը: Պատասխան ճառով հանդես եկավ հունգարական եկեղեցիների Էկումենիկ խորհրդի նախագահ դոկտ. Տիբոր Բարթա եպիսկոպոսը:

Ապա եղբայրական ջերմ և անկեղծ մթնոլորտում տեղի ունեցավ մտքերի և կարծիքների ազատ փոխանակում՝ օրակարգում նշված երեք հիմնական հարցերի շուրջ:

1. Համագործակցության հնարավորությունները Եկեղեցիների համաշխարհային խորհրդի և Արևելյան Եվրոպայի սոցիալիստական երկրների անդամ եկեղեցիների միջև:

2. Աստվածաբանական խորհրդածու-

թյուններ Արևելյան Եվրոպայի եկեղեցիների կողմից՝ իրենց կացության մասին:

3. Ուսումնասիրություն ԵՀԽ-ի այն ծրագրերի, որոնք առանձին կարևորություն են ներկայացնում Արևելյան Եվրոպայի եկեղեցիների համար:

ԵՀԽ-ի և Արևելյան Եվրոպայի սոցիալիստական երկրների եկեղեցիների միջև համագործակցության զարգացման հարցի առկայությամբ խորհրդակցության ընթացքում շոշափվեցին մասնավորապես հետևյալ կետերը.

ա. Շեշտվեց եկեղեցիների միության հարցի առաջիկա զարգացման կարևորությունը:

բ. Ուսումնասիրվեց և քննարկվեց զինաթափության հարցի շուրջ ԵՀԽ-ի ծրագիրը:

գ. Մանրամասն քննարկման ենթարկվեցին մարդկային իրավունքների պաշտպանության կապակցությամբ ԵՀԽ-ի կողմից առնվելիք քայլերը:

Ժողովում նշվեց, որ վերոհիշյալ բոլոր նպատակները կարելի է իրականացնել միայն լարվածության թուլացման և համագործակցության մթնոլորտի մեջ, որի հաջորդ հանգրվանը պիտի հանդիսանա Բելգրադում կայանալիք առաջիկա կոնֆերանսը:

Խորհրդակցության մասնակիցները շեշտեցին նույնպես ԵՀԽ-ի կենտրոնի և անդամ եկեղեցիների միջև հաղորդակցությունների լայն փոխանակման անհրաժեշտությունը, ինչպես նաև սոցիալիստական երկրների անդամ եկեղեցիների ներկայության հարցը Էկումենիկ շարժման տարբեր կոմիտեների և օրգանների մեջ:

Ժողովում աստվածաբանական քննարկման առարկա հանդիսացան նմանապես Սովետական Միությունում և Արևելյան Եվրոպայում ապրող քրիստոնյաների կենցաղային հարցերը իրենց սոցիալիստական հասարակության մեջ:

Ժողովում ելույթ ունեցավ նաև տ. Արսեն եպս. Բերքերյանը՝ հանուն Հայոց Հայրապետի գնահատելով մեր օրերում Էկումենիկ շարժման կարևորությունը, շարժում, որը բոլոր եկեղեցիներին տանում է դեպի մերձեցում և ապա միություն: Այս կապակցությամբ սրբազանը կարևորությամբ շեշտեց, որ մեր եկեղեցական նոր սերունդը և հավատացյալ ժողովուրդը պատշաճն է հատուցում Էկումենիկ շարժմանը, որն իր դրական արձագանքն է գտնում մեր եկեղեցու և ժողովրդի կյանքում:

Կանգ առնելով Հայաստանում սովետա-

կան կարգերի հաստատումից հետո վերջին հիմնամասկում ստեղծված նոր իրադրության մեջ հայ եկեղեցու վերածննդի և զարգացման հարցի վրա, սրբազանը շեշտեց, որ հայ եկեղեցին այսօր էլ շարունակում է իր պատմական հոգևոր առաքելությունը մեր ժողովրդի կյանքում: «Բավական է արձանագրել,—նշեց նա,—որ վերջին երկու տասնամյակներում Վազգեն Ա Սանատյան Հայոց կաթողիկոսի գլխավորությամբ և ջանքերով ու Էջմիածնում ստեղծվել է միաբանական նոր կյանք և սերունդ, գործում է ու. Էջմիածնի ատուվածաբանական ճեմարանը, Մայր Աթոռի տպարանում տպագրվում են «Էջմիածին» ամսագիրը և կրոնական այլ հրատարակություններ, որոնց մեջ կարևոր տեղ են գրավում Նոր Կտակարանի մասնակի և ապա ամբողջական թարգմանությունները հայ ժողովրդի ժամանակակից գրական լեզվով:

Վերջին երկու տասնամյակներում հայ եկեղեցին օժտվել է նաև 35 երիտասարդ եպիսկոպոսների ձեռնադրությամբ, որոնք և՛ Սովետական Հայաստանում, և՛ եղբայրական հանրապետություններում, և՛ ափյուրքի հայ համայնքներում կատարում են շնորհակալ աշխատանքներ հայ ժողովրդի հոգեվոր-քրիստոնեական դաստիարակության գործում:

Իր ելույթի վերջում սրբազանը շեշտեց, որ ԵՀԽ-ն պետք է իր բոլոր ջանքերը ի գործ դնի՝ եղբայրական անջահախնդիր հարաբերություններն էլ ավելի ամրապնդելու համար եկեղեցիների միջև քրիստոնեական և Էկումենիկ ոգով:

Մարտի 31-ի առավոտյան, ժողովի ավարտին, հրապարակվեց մի հաղորդագրություն, որի մեջ ժողովի մասնակիցները միաձայն արտահայտում էին իրենց գոհունակությունը սույն խորհրդակցության մասին, որ առիթ էր ընծայել փորձի լայն փոխանակման:

Հաղորդագրության մեջ նշվում էր նաև, որ «ապրված այս կենդանի գործակցությունը պիտի օգնի մասնակիցներին հետագայում առավել արդյունավետ կերպով սատարելու քրիստոնեական վկայության գործին»:

Նույն օրը Հունգարիայի եկեղեցիների Էկումենիկ խորհուրդը «Գրանդ հոթել» հյուրանոցում, ի պատիվ հյուրերի, կազմակերպեց պաշտոնական ճաշկերույթ, որին ներկա գտնվեցին նաև Հունգարիայի պետական և հասարակական տարբեր կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ և զանազան թերթերի թղթակիցներ: